

KONWENCJA Nr 29 DOTYCZĄCA PRACY PRZYMUSOWEJ LUB OBOWIĄZKOWEJ
przyjęta w Genewie dnia 28 czerwca 1930 r.

Przekład.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 28 czerwca 1930 r. przyjęta została w Genewie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy Konwencja nr 29 dotycząca pracy przymusowej lub obowiązkowej.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona Konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie ona niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 23 czerwca 1938 roku.

L. S. Przewodniczący Rady Państwa:
A. Zawadzki

Minister Spraw Zagranicznych:
w z. J. Winiewicz

Au Nom de la République Populaire de Pologne

LE CONSEIL D'ETAT
DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentes Lettres verront
fait savoir ce qui suit:

Une Convention (No 29) concernant le travail forcé ou obligatoire a été adoptée par la Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail à Genève le 28 juin 1930.

Après avoir vu et examiné ladite Convention le Conseil d'Etat l'a approuvée et approuve en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclare que la Convention susmentionnée est acceptée, ratifiée, et confirmée et promet qu'elle sera inviolablement observée.

En Foi de Quoi les Présentes Lettres ont été délivrées, revêtues du Sceau de la République Populaire de Pologne.

Donné à Varsovie, le 23 juin 1938.

L. S. Président du Conseil d'Etat:
A. Zawadzki

Ministre des Affaires Etrangères:
w z. J. Winiewicz

(Tekst Konwencji zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru).

KONWENCJA (Nr 29) DOTYCZĄCA PRACY PRZYMUSOWEJ LUB OBOWIĄZKOWEJ

przyjęta w Genewie dnia 28 czerwca 1930 r.

Przekład.

KONWENCJA (Nr 29)

dotycząca pracy przymusowej lub obowiązkowej

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy,

Zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam 10 czerwca 1930 r. na swej czternastej sesji,

Postanowiwszy przyjąć różne wnioski dotyczące pracy przymusowej lub obowiązkowej, która to sprawa stanowi pierwszy punkt porządku obrad sesji, i

Postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formie konwencji międzynarodowej,

przyjmuje w dniu 28 czerwca tysiąc dziewięćset trzydziestego roku poniższą konwencję pod nazwą Konwencji o pracy przymusowej, 1930, do ratyfikacji przez Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, zgodnie z postanowieniami Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Artykuł 1

1. Każdy Członek Międzynarodowej Organizacji Pracy, który ratyfikuje niniejszą konwencję, zobowiązuje się do zniesienia stosowania pracy przymusowej lub obowiązkowej we wszelkich jej postaciach, w możliwie najszybszym czasie.

2. Dla przeprowadzenia tego całkowitego zniesienia praca przymusowa lub obowiązkowa będzie mogła być stosowana w okresie przejściowym jedynie dla celów publicznych i w drodze wyjątku, pod warunkami i przy gwarancjach, jakie przewidują dalsze artykuły.

3. Po upływie pięcioletniego okresu od chwili wejścia w życie niniejszej

CONVENTION 29

Convention concernant le travail forcé ou obligatoire

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 10 juin 1930 en sa quatorzième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au travail forcé ou obligatoire, question comprise dans le premier point de l'ordre du jour de la session, et

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une convention internationale,

adopté, ce vingt-huitième jour de juin mil neuf cent trente, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur le travail forcé, 1930, à ratifier par les Membres de l'Organisation internationale du Travail conformément aux dispositions de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail:

Article 1

1. Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente convention s'engage à supprimer l'emploi du travail forcé ou obligatoire sous toutes ses formes dans le plus bref délai possible.

2. En vue de cette suppression totale, le travail forcé ou obligatoire pourra être employé, pendant la période transitoire, uniquement pour des fins publiques et à titre exceptionnel, dans les conditions et avec les garanties stipulées par les articles qui suivent.

3. A l'expiration d'un délai de cinq ans à partir de l'entrée en vigueur de

CONVENTION 29

Convention concerning forced or compulsory labour

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its fourteenth Session on 10 June 1930, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to forced or compulsory labour, which is included in the first item on the agenda of the Session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-eighth day of June of the year one thousand nine hundred and thirty the following Convention, which may be cited as the Forced Labour Convention, 1930, for ratification by the Members of the International Labour Organisation in accordance with the provisions of the Constitution of the International Labour Organisation:

Article 1

1. Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to suppress the use of forced or compulsory labour in all its forms within the shortest possible period.

2. With a view to this complete suppression, recourse to forced or compulsory labour may be had, during the transitional period, for public purposes only and as an exceptional measure, subject to the conditions and guarantees hereinafter provided.

3. At the expiration of a period of five years after the coming into force

konwencji i przy okazji sprawozdania, przewidzianego poniżej w artykule 31, Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy zbada możliwość zniesienia bez dalszego okresu przejściowego pracy przymusowej lub obowiązkowej we wszelkich jej postaciach i zdecyduje, czy należy wnieść tę sprawę na porządek obrad Konferencji.

Artykuł 2

1. Dla celów niniejszej konwencji wyrażenie „praca przymusowa lub obowiązkowa” oznaczać będzie wszelką pracę lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą jakiegokolwiek kary i do których dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie.

2. Wyrażenie „praca przymusowa lub obowiązkowa” nie obejmuje jednakże, w rozumieniu niniejszej konwencji:

- a) wszelkiej pracy lub usług wymaganych w myśl ustaw o obowiązkowej służbie wojskowej i poświęconych pracom o charakterze czysto wojskowym;
- b) wszelkiej pracy lub usług wchodzących w zakres normalnych obowiązków obywatelskich w krajach rządzących się całkowicie samodzielnie;
- c) wszelkiej pracy lub usług wymaganych od jakiejś osoby w wyniku skazania jej przez władzę sądowną pod warunkiem, że ta praca lub te usługi będą wykonywane pod nadzorem i kontrolą władz publicznych i że ta osoba nie będzie najęta lub oddana do rozporządzenia jednostkom, prywatnym spółkom lub stowarzyszeniom;
- d) wszelkiej pracy lub usług wymaganych w wypadkach siły wyższej, to znaczy w razie wojny, klęsk lub groźby klęsk takich, jak pożary, powodzie, głód, trzęsienia ziemi, gwałtowne epidemie i choroby bydła, najścia zwierząt, owadów lub szkodliwych pasożytów roślinnych i w ogóle wszelkich okoliczności stanowiących niebezpieczeństwo lub ryzyko niebezpieczeństwa dla życia lub normalnych warunków egzystencji ogółu lub pewnej części ludności;
- e) drobnych robót wiejskich, to znaczy robót wykonywanych w bezpośrednim interesie ogółu przez członków tego ogółu, robót, które z tego tytułu mogą być uznane za normalne obowiązki obywatelskie, obowiązujące członków społeczno-

la présente convention et à l'occasion du rapport prévu à l'article 31 ci-dessous, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail examinera la possibilité de supprimer sans nouveau délai le travail forcé ou obligatoire sous toutes ses formes et décidera s'il y a lieu d'inscrire cette question à l'ordre du jour de la Conférence.

Article 2

1. Aux fins de la présente convention, le terme «travail forcé ou obligatoire» désignera tout travail ou service exigé d'un individu sous la menace d'une peine quelconque et pour lequel ledit individu ne s'est pas offert de plein gré.

2. Toutefois, le terme «travail forcé ou obligatoire» ne comprendra pas, aux fins de la présente convention:

- a) tout travail ou service exigé en vertu des lois sur le service militaire obligatoire et affecté à des travaux d'un caractère purement militaire;
- b) tout travail ou service faisant partie des obligations civiles normales des citoyens d'un pays se gouvernant pleinement lui-même;
- c) tout travail ou service exigé d'un individu comme conséquence d'une condamnation prononcée par une décision judiciaire, à la condition que ce travail ou service soit exécuté sous la surveillance et le contrôle des autorités publiques et que ledit individu ne soit pas concédé ou mis à la disposition de particuliers, compagnies ou personnes morales privées;
- d) tout travail ou service exigé dans les cas de force majeure, c'est-à-dire dans les cas de guerre, de sinistres ou menaces de sinistres tels qu'incendies, inondations, famines, tremblements de terre, épidémies et épizooties violentes, invasions d'animaux, d'insectes ou de parasites végétaux nuisibles, et en général toutes circonstances mettant en danger ou risquant de mettre en danger la vie ou les conditions normales d'existence de l'ensemble ou d'une partie de la population;
- e) les menus travaux de village, c'est-à-dire les travaux exécutés dans l'intérêt direct de la collectivité par les membres de celle-ci, travaux qui, de ce chef, peuvent être considérés comme des obligations civiles normales incombant

of this Convention, and when the Governing Body of the International Labour Office prepares the report provided for in Article 31 below, the said Governing Body shall consider the possibility of the suppression of forced or compulsory labour in all its forms without a further transitional period and the desirability of placing this question on the agenda of the Conference.

Article 2

1. For the purposes of this Convention the term "forced or compulsory labour" shall mean all work or service which is exacted from any person under the menace of any penalty and for which the said person has not offered himself voluntarily.

2. Nevertheless, for the purposes of this Convention, the term "forced or compulsory labour" shall not include—

- (a) any work or service exacted in virtue of compulsory military service laws for work of a purely military character;
- (b) any work or service which forms part of the normal civic obligations of the citizens of a fully self-governing country;
- (c) any work or service exacted from any person as a consequence of a conviction in a court of law, provided that the said work or service is carried out under the supervision and control of a public authority and that the said person is not hired to or placed at the disposal of private individuals, companies or associations;
- (d) any work or service exacted in cases of emergency, that is to say, in the event of war or of a calamity or threatened calamity, such as fire, flood, famine, earthquake, violent epidemic or epizootic diseases, invasion by animal, insect or vegetable pests, and in general any circumstance that would endanger the existence or the well-being of the whole or part of the population;
- (e) minor communal services of a kind which, being performed by the members of the community in the direct interest of the said community, can therefore be considered as normal civic obligations incumbent upon the mem-

ści, pod warunkiem, że sama ludność lub jej bezpośredni przedstawiciele będą mieli prawo wypowiedzenia się co do celowości tych robót.

Artykuł 3

Dla celów niniejszej konwencji wyrażenie „właściwe władze” oznaczać będzie bądź władze metropolitalne, bądź wyższe władze centralne zainteresowanego terytorium.

Artykuł 4

1. Właściwa władza nie powinna nakazywać lub zezwolić na nakazywanie pracy przymusowej lub obowiązkowej na korzyść jednostek, spółek lub stowarzyszeń prywatnych.

2. Jeżeli taka forma pracy przymusowej lub obowiązkowej na korzyść jednostek, spółek lub stowarzyszeń prywatnych istnieje w chwili, gdy ratyfikacja niniejszej konwencji przez jakiegoś Członka została zarejestrowana przez Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Biura Pracy, Członek ten powinien całkowicie znieść tę pracę przymusową lub obowiązkową od daty wejścia dłań w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 5

1. Żadna koncesja udzielona jednostkom, spółkom lub stowarzyszeniom prywatnym nie będzie mogła pociągać za sobą nakazywania jakiegokolwiek formy pracy przymusowej lub obowiązkowej w celu wytwarzania lub zbierania produktów, jakich te jednostki, spółki lub stowarzyszenia prywatne używają lub którymi handlują.

2. Jeżeli istniejące koncesje zawierają postanowienia pociągające za sobą taką pracę przymusową lub obowiązkową, postanowienia te powinny być możliwie najszybciej unieważnione celem dostosowania się do przepisów artykułu pierwszego niniejszej konwencji.

Artykuł 6

Urzednicy administracji, nawet gdy będą mieli za zadanie zachęcać podlegającą im ludność do podejmowania jakiegokolwiek pracy, nie powinni wywierać jakiegokolwiek przymusu zbiorowego lub indywidualnego, aby skłonić tę ludność do pracy na rzecz jednostek, spółek lub stowarzyszeń prywatnych.

aux membres de la collectivité, a condition que la population elle-même ou ses représentants directs aient le droit de se prononcer sur le bien-fondé de ces travaux.

Article 3

Aux fins de la présente convention, le terme « autorités compétentes » désignera soit les autorités métropolitaines, soit les autorités centrales supérieures du territoire intéressé.

Article 4

1. Les autorités compétentes ne devront pas imposer ou laisser imposer le travail forcé ou obligatoire au profit de particuliers, de compagnies ou de personnes morales privées.

2. Si une telle forme de travail forcé ou obligatoire au profit de particuliers, de compagnies ou de personnes morales privées existe à la date à laquelle la ratification de la présente convention par un Membre est enregistrée par le Directeur général du Bureau international du Travail, ce Membre devra supprimer complètement ledit travail forcé ou obligatoire dès la date de l'entrée en vigueur de la présente convention à son égard.

Article 5

1. Aucune concession accordée à des particuliers, à des compagnies ou à des personnes morales privées ne devra avoir pour conséquence l'imposition d'une forme quelconque de travail forcé ou obligatoire en vue de produire ou de recueillir les produits que ces particuliers, compagnies ou personnes morales privées utilisent ou dont ils font le commerce.

2. Si des concessions existantes comportent des dispositions ayant pour conséquence l'imposition d'un tel travail forcé ou obligatoire, ces dispositions devront être rescindées aussitôt que possible afin de satisfaire aux prescriptions de l'article premier de la présente convention.

Article 6

Les fonctionnaires de l'administration, même lorsqu'ils devront encourager les populations dont ils ont la charge à s'adonner à une forme quelconque de travail, ne devront pas exercer sur ces populations une contrainte collective ou individuelle en vue de les faire travailler pour des particuliers, compagnies ou personnes morales privées.

bers of the community, provided that the members of the community or their direct representatives shall have the right to be consulted in regard to the need for such services.

Article 3

For the purposes of this Convention the term "competent authority" shall mean either an authority of the metropolitan country or the highest central authority in the territory concerned.

Article 4

1. The competent authority shall not impose or permit the imposition of forced or compulsory labour for the benefit of private individuals, companies or associations.

2. Where such forced or compulsory labour for the benefit of private individuals, companies or associations exists at the date on which a Member's ratification of this Convention is registered by the Director-General of the International Labour Office, the Member shall completely suppress such forced or compulsory labour from the date on which this Convention comes into force for that Member.

Article 5

1. No concession granted to private individuals, companies or associations shall involve any form of forced or compulsory labour for the production or the collection of products which such private individuals, companies or associations utilise or in which they trade.

2. Where concessions exist containing provisions involving such forced or compulsory labour, such provisions shall be rescinded as soon as possible, in order to comply with Article 1 of this Convention.

Article 6

Officials of the administration, even when they have the duty of encouraging the populations under their charge to engage in some form of labour, shall not put constraint upon the said populations or upon any individual members thereof to work for private individuals, companies or associations.

Artykuł 7

1. Kierownicy, którzy nie pełnią funkcji administracyjnych, nie powinni uciekać się do stosowania pracy przymusowej lub obowiązkowej.

2. Kierownicy, którzy pełnią funkcje administracyjne, będą mogli, za wyraźnym zezwoleniem właściwych władz, uciekać się do pracy przymusowej lub obowiązkowej w warunkach przewidzianych w artykule 10 niniejszej konwencji.

3. Kierownicy prawnie uznani, którzy nie otrzymują odpowiedniego wynagrodzenia w innej postaci, będą mogli korzystać z należycie unormowanych usług osobistych, przy czym zastosowane zostaną wszelkie środki dla zapobieżenia nadużyciom.

Artykuł 8

1. Odpowiedzialność za wszelką decyzję zastosowania pracy przymusowej lub obowiązkowej ponosić będą wyższe władze cywilne zainteresowanego obszaru.

2. Jednakże władze te będą mogły przekazać wyższemu władzom miejscowym prawo zarządzania pracą przymusowej lub obowiązkowej w wypadkach, gdy praca ta nie wymaga wydalania się pracowników z ich zwykłego miejsca zamieszkania. Władze te będą również mogły przekazać wyższemu władzom miejscowym, na okresy i w warunkach, które zostaną określone przez regulamentację przewidzianą w artykule 23 niniejszej konwencji, prawo zarządzania pracą przymusowej lub obowiązkowej, dla której wykonania pracownicy będą musieli wyjechać z ich zwykłego miejsca zamieszkania, gdy będzie chodziło o natychmiastowe przeniesienia urzędników administracji przy wykonywaniu ich czynności i transportu materiałów administracji.

Artykuł 9

Z zastrzeżeniem postanowień przeciwnych, przewidzianych w artykule 10 niniejszej konwencji, żadna władza upoważniona do zarządzania pracą przymusowej lub obowiązkowej nie będzie mogła pozwolić na uciekanie się do tej formy pracy, jeżeli nie upewniła się uprzednio:

- a) że usługi lub prace, które mają być wykonane, mają bezpośrednie i ważne znaczenie dla społeczności powołanej do jej wykonywania;
- b) że te usługi lub prace są koniecznością obecnie lub w najbliższej przyszłości;

Article 7

1. Les chefs qui n'exercent pas des fonctions administratives ne devront pas avoir recours au travail forcé ou obligatoire.

2. Les chefs exerçant des fonctions administratives pourront, avec l'autorisation expresse des autorités compétentes, avoir recours au travail forcé ou obligatoire dans les conditions visées à l'article 10 de la présente convention.

3. Les chefs légalement reconnus et ne recevant pas une rémunération adéquate sous d'autres formes pourront bénéficier de la jouissance de services personnels dûment réglementés, toutes mesures utiles devant être prises pour prévenir les abus.

Article 8

1. La responsabilité de toute décision de recourir au travail forcé ou obligatoire incombera aux autorités civiles supérieures du territoire intéressé.

2. Toutefois, ces autorités pourront déléguer aux autorités locales supérieures le pouvoir d'imposer du travail forcé ou obligatoire dans les cas où ce travail n'aura pas pour effet d'éloigner les travailleurs de leur résidence habituelle. Ces autorités pourront également déléguer aux autorités locales supérieures, pour les périodes et dans les conditions qui seront stipulées par la réglementation prévue à l'article 23 de la présente convention, le pouvoir d'imposer un travail forcé ou obligatoire pour l'exécution duquel les travailleurs devront s'éloigner de leur résidence habituelle, lorsqu'il s'agira de faciliter le déplacement de fonctionnaires de l'administration dans l'exercice de leurs fonctions et le transport du matériel de l'administration.

Article 9

Sauf dispositions contraires stipulées à l'article 10 de la présente convention, toute autorité ayant le droit d'imposer du travail forcé ou obligatoire ne devra permettre le recours à cette forme de travail que si elle s'est d'abord assurée:

- a) que le service ou travail à exécuter est d'un intérêt direct et important pour la collectivité appelée à l'exécuter;
- b) que ce service ou travail est d'une nécessité actuelle ou imminente;

Article 7

1. Chiefs who do not exercise administrative functions shall not have recourse to forced or compulsory labour.

2. Chiefs who exercise administrative functions may, with the express permission of the competent authority, have recourse to forced or compulsory labour, subject to the provisions of Article 10 of this Convention.

3. Chiefs who are duly recognised and who do not receive adequate remuneration in other forms may have the enjoyment of personal services, subject to due regulation and provided that all necessary measures are taken to prevent abuses.

Article 8

1. The responsibility for every decision to have recourse to forced or compulsory labour shall rest with the highest civil authority in the territory concerned.

2. Nevertheless, that authority may delegate powers to the highest local authorities to exact forced or compulsory labour which does not involve the removal of the workers from their place of habitual residence. That authority may also delegate, for such periods and subject to such conditions as may be laid down in the regulations provided for in Article 23 of this Convention, powers to the highest local authorities to exact forced or compulsory labour which involves the removal of the workers from their place of habitual residence for the purpose of facilitating the movement of officials of the administration, when on duty, and for the transport of Government stores.

Article 9

Except as otherwise provided for in Article 10 of this Convention, any authority competent to exact forced or compulsory labour shall, before deciding to have recourse to such labour, satisfy itself—

- (a) that the work to be done or the service to be rendered is of important direct interest for the community called upon to do the work or render the service;
- (b) that the work or service is of present or imminent necessity;

c) że nie było możliwe uzyskanie dobrowolnych sił roboczych dla wykonania tych usług lub tej pracy, pomimo zaproponowania płac i warunków pracy co najmniej równych tym, jakie stosowane są na danym obszarze za pracę lub usługi analogiczne;

d) że ta praca lub te usługi nie będą stanowiły nadmiernego ciężaru dla ludności, uwzględniając rozporządzalne siły robocze i ich zdolność do podjęcia danej pracy.

Artykuł 10

1. Należy stopniowo znieść pracę przymusową lub obowiązkową wymaganą z tytułu podatku i pracę przymusową lub obowiązkową nakazaną ze względu na roboty o charakterze użyteczności publicznej przez kierowników, którzy spełniają czynności administracyjne.

2. Zanim nastąpi to zniesienie i w wypadkach, w których praca przymusowa lub obowiązkowa będzie wymagana z tytułu podatku oraz kiedy praca przymusowa lub obowiązkowa będzie nakazana przez kierowników sprawujących funkcje administracyjne w celu wykonania robót o charakterze użyteczności publicznej, zainteresowane władze powinny przed tym upewnić się:

- a) że usługi lub praca, które mają być wykonane, przedstawiają bezpośredni i doniosły interes dla społeczności, która ma je wykonać;
- b) że te usługi lub praca mają charakter bezpośredniej lub bliskiej konieczności;
- c) że ta praca lub te usługi nie będą nadmiernym ciężarem dla zainteresowanej ludności ze względu na rozporządzalną siłę roboczą i jej zdolność do wykonania danej pracy;
- d) że wykonywanie tych usług lub tej pracy nie będzie zmuszało pracowników do wydalania się z miejsca ich zwykłego zamieszkania;
- e) że wykonywanie tej pracy lub tych usług będzie prowadzone zgodnie z wymaganiami, jakie stawia religia, życie społeczne i rolnictwo.

Artykuł 11

1. Jedynie dorosłe, zdrowe osoby płci męskiej w wieku, który według

c) qu'il a été impossible de se procurer la main-d'oeuvre-volontaire pour l'exécution de ce service ou travail malgré l'offre de salaires et de conditions de travail au moins égaux à ceux qui sont pratiqués dans le territoire intéressé pour des travaux ou services analogues; et

d) qu'il ne résultera pas du travail ou service un fardeau trop lourd pour la population actuelle, eu égard à la main-d'oeuvre disponible et à son aptitude à entreprendre le travail en question.

Article 10

1. Le travail forcé ou obligatoire demandé à titre d'impôt et le travail forcé ou obligatoire imposé, pour des travaux d'intérêt public, par des chefs qui exercent des fonctions administratives devront être progressivement supprimés.

2. En attendant cette abolition, lorsque le travail forcé ou obligatoire sera demandé à titre d'impôt et lorsque le travail forcé ou obligatoire sera imposé, par des chefs qui exercent des fonctions administratives, en vue de l'exécution de travaux d'intérêt public, les autorités intéressées devront s'assurer préalablement:

- a) que le service ou travail à exécuter est d'un intérêt direct et important pour la collectivité appelée à l'exécuter;
- b) que ce service ou travail est d'une nécessité actuelle ou imminente;
- c) qu'il ne résultera pas du travail ou service un fardeau trop lourd pour la population actuelle, eu égard à la main-d'oeuvre disponible et à son aptitude à entreprendre le travail en question;
- d) que l'exécution de ce travail ou service n'obligera pas les travailleurs à s'éloigner du lieu de leur résidence habituelle;
- e) que l'exécution de ce travail ou service sera dirigée conformément aux exigences de la religion, de la vie sociale ou de l'agriculture.

Article 11

1. Seuls les adultes valides du sexe masculin dont l'âge ne sera pas presu-

(c) that it has been impossible to obtain voluntary labour for carrying out the work or rendering the service by the offer of rates of wages and conditions of labour not less favourable than those prevailing in the area concerned for similar work or service; and

(d) that the work or service will not lay too heavy a burden upon the present population, having regard to the labour available and its capacity to undertake the work.

Article 10

1. Forced or compulsory labour exacted as a tax and forced or compulsory labour to which recourse is had for the execution of public works by chiefs who exercise administrative functions shall be progressively abolished.

2. Meanwhile, where forced or compulsory labour is exacted as a tax, and where recourse is had to forced or compulsory labour for the execution of public works by chiefs who exercise administrative functions, the authority concerned shall first satisfy itself—

- (a) that the work to be done or the service to be rendered is of important direct interest for the community called upon to do the work or render the service;
- (b) that the work or the service is of present or imminent necessity;
- (c) that the work or service will not lay too heavy a burden upon the present population, having regard to the labour available and its capacity to undertake the work;
- (d) that the work or service will not entail the removal of the workers from their place of habitual residence;
- (e) that the execution of the work or the rendering of the service will be directed in accordance with the exigencies of religion, social life and agriculture.

Article 11

1. Only adult able-bodied males who are of an apparent age of not less than

znak zewnętrznych jest nie niższy niż 8 lat i nie wyższy niż 45 lat, będą mogły być pociągane do pracy przymusowej lub obowiązkowej. Z wyjątkiem kategorii prac, wymienionych w artykule 10 niniejszej konwencji, powinny być przestrzegane następujące ograniczenia i warunki:

- a) we wszystkich wypadkach, gdy to będzie możliwe, uprzednie stwierdzenie przez lekarza, wyznaczonego przez administrację, braku jakiegokolwiek choroby zakaźnej oraz stwierdzenie zdolności fizycznej zainteresowanych do wytrzymania nakazanej pracy i warunków, w jakich ona będzie wykonywana;
- b) wyłączenie personelu szkolnego, uczniów i nauczycieli, jak też w ogólności personelu administracyjnego;
- c) utrzymanie w każdej społeczności zdrowych dorosłych mężczyzn w ilości potrzebnej do życia rodzinnego i społecznego;
- d) poszanowanie więzów małżeńskich i rodzinnych.

2. Dla celów wskazanych powyżej w ustępie c) regulamencja przewidziana w artykule 23 niniejszej konwencji ustali odsetek zdrowych jednostek spośród stałej ludności płci męskiej, który będzie mógł być przedmiotem danego wzblińku, przy czym odsetek ten w żadnym razie nie będzie mógł przekraczać 25% tej ludności. Przy ustalaniu tego odsetka właściwe władze powinny uwzględnić gęstość zaludnienia, rozwój społeczny i fizyczny tej ludności, potęg roku i stan robót, które mają do wykonania zainteresowani na miejscu i na własny rachunek; ogólnie biorąc powinny one uszanować konieczności gospodarcze i społeczne normalnego życia danej społeczności.

Artykuł 12

1. Maksymalny okres, podczas którego jakakolwiek osoba będzie mogła być zmuszona do wykonywania pracy przymusowej lub obowiązkowej w różnych jej postaciach nie będzie mógł przekraczać sześćdziesięciu dni w ciągu dwunastu miesięcy, przy czym dni dla odbycia drogi na miejsce pracy i z powrotem powinny być wliczone do tych 60 dni.

2. Każdy pracownik, na którego nałożono pracę przymusową lub obowiązkową, powinien być zaopatrzony w

mé inférieur à 18 ans ni supérieur à 45, pourront être assujettis au travail forcé ou obligatoire. Sauf pour les catégories de travail visées à l'article 10 de la présente convention, les limitations et conditions suivantes devront être observées:

- a) reconnaissance préalable, dans tous les cas où cela sera possible, par un médecin désigné par l'administration, de l'absence de toute maladie contagieuse et de l'aptitude physique des intéressés à supporter le travail imposé et les conditions où il sera exécuté;
- b) exemption du personnel des écoles, élèves et professeurs, ainsi que du personnel administratif en général;
- c) maintien dans chaque collectivité du nombre d'hommes adultes et valides indispensables à la vie familiale et sociale;
- d) respect des liens conjugaux et familiaux.

2. Aux fins indiquées par l'alinéa c) ci-dessus, la réglementation prévue à l'article 23 de la présente convention fixera la proportion d'individus de la population permanente mâle et valide qui pourra faire l'objet d'un prélèvement déterminé, sans toutefois que cette proportion puisse, en aucun cas, dépasser 25 pour cent de cette population. En fixant cette proportion, les autorités compétentes devront tenir compte de la densité de la population, du développement social et physique de cette population, de l'époque de l'année et de l'état des travaux à effectuer par les intéressés sur place et à leur propre compte, d'une manière générale, elles devront respecter les nécessités économiques et sociales de la vie normale de la collectivité envisagée.

Article 12

1. La période maximum pendant laquelle un individu quelconque pourra être astreint au travail forcé ou obligatoire sous ses diverses formes ne devra pas dépasser soixante jours par période de douze mois, les jours de voyage nécessaires pour aller au lieu de travail et pour en revenir devant être compris dans ces soixante jours.

2. Chaque travailleur astreint au travail forcé ou obligatoire devra être muni d'un certificat indiquant les périodes

18 and not more than 45 years may be called upon for forced or compulsory labour. Except in respect of the kinds of labour provided for in Article 10 of this Convention, the following limitations and conditions shall apply:

- (a) whenever possible prior determination by a medical officer appointed by the administration that the persons concerned are not suffering from any infectious or contagious disease and that they are physically fit for the work required and for the conditions under which it is to be carried out;
- (b) exemption of school teachers and pupils and of officials of the administration in general;
- (c) the maintenance in each community of the number of adult able-bodied men indispensable for family and social life,
- (d) respect for conjugal and family ties.

2. For the purposes of sub-paragraph (c) of the preceding paragraph, the regulations provided for in Article 23 of this Convention shall fix the proportion of the resident adult able-bodied males who may be taken at any one time for forced or compulsory labour, provided always that this proportion shall in no case exceed 25 per cent. In fixing this proportion the competent authority shall take account of the density of the population, of its social and physical development, of the seasons, and of the work which must be done by the persons concerned on their own behalf in their locality, and, generally, shall have regard to the economic and social necessities of the normal life of the community concerned.

Article 12

1. The maximum period for which any person may be taken for forced or compulsory labour of all kinds in any one period of twelve months shall not exceed sixty days, including the time spent in going to and from the place of work.

2. Every person from whom forced or compulsory labour is exacted shall be furnished with a certificate indica-

świadcstwo, wykazujące okresy pracy przymusowej lub obowiązkowej, którą wykonał.

Artykuł 13

1. Normalne godziny pracy każdej osoby, na którą nałożono pracę przymusową lub obowiązkową, powinny być takie same jak te, które są w użyciu dla pracy wolnej, a godziny prac wykonywane ponad normalny czas pracy powinny być wynagradzane według tych samych stawek, jakie są w użyciu przy godzinach nadliczbowych pracowników wolnych.

2. Wszystkim osobom podlegającym jakiegokolwiek formie pracy przymusowej lub obowiązkowej powinien być udzielany jeden dzień odpoczynku tygodniowo i dzień ten powinien, w miarę możliwości, zbiegać się z dniem uświęconym przez tradycję lub zwyczaj w danym kraju lub na danym obszarze.

Artykuł 14

1. Z wyjątkiem pracy przewidzianej w artykule 10 niniejszej konwencji, praca przymusowa lub obowiązkowa we wszystkich jej postaciach powinna być wynagradzana w gotówce i według stawek, które nie powinny być niższe ani od tych, jakie za ten sam rodzaj pracy obowiązują na obszarze, gdzie pracownicy są zatrudniani, ani od tych, jakie obowiązują na obszarze, gdzie pracownicy zostali zwierzbowani.

2. W przypadkach pracy nałożonej przez kierowników wykonujących czynności administracyjne wypłata wynagrodzenia w warunkach przewidzianych w poprzednim paragrafie powinna być wprowadzona możliwie szybko.

3. Płace powinny być doręczane każdemu pracownikowi indywidualnie, a nie wodzowi jego plemienia lub jakiegokolwiek innej władzy.

4. Dni podróży dla udania się na miejsce pracy i z powrotem powinny być zaliczone przy obliczeniu płacy jako dni robocze.

5. Niniejszy artykuł nie oznacza zakazu dostarczania pracownikom zwykłych racji żywnościowych jako części płacy, przy czym racje te powinny odpowiadać co najmniej kwocie pieniężnej, jaką mają reprezentować; nie należy jednak dokonywać żadnych potrąceń z płacy ani dla spłaty podatków, ani za specjalną żywność, odzież i mieszkanie, jakie będą dostarczane pracownikom, aby im umożliwić kontynuację

des de travail forcé ou obligatoire qu'il aura effectuées.

Article 13

1. Les heures normales de travail de toute personne astreinte au travail forcé ou obligatoire devront être les mêmes que celles en usage pour le travail libre et les heures de travail effectuées en sus de la durée normale devront être rémunérées aux mêmes taux que les taux en usage pour les heures supplémentaires des travailleurs libres.

2. Un jour de repos hebdomadaire devra être accordé à toutes les personnes soumises à une forme quelconque de travail forcé ou obligatoire et ce jour devra coïncider autant que possible avec le jour consacré par la tradition ou les usages du pays ou de la région.

Article 14

1. A l'exception du travail prévu à l'article 10 de la présente convention, le travail forcé ou obligatoire sous toutes ses formes devra être rémunéré en espèces et à des taux qui, pour le même genre de travail ne devront être inférieurs ni à ceux en vigueur dans la région où les travailleurs sont employés, ni à ceux en vigueur dans la région où les travailleurs ont été recrutés.

2. Dans le cas de travail imposé par des chefs dans l'exercice de leurs fonctions administratives, le paiement de salaires dans les conditions prévues au paragraphe précédent devra être introduit aussitôt que possible.

3. Les salaires devront être versés à chaque travailleur individuellement et non à son chef de tribu ou à toute autre autorité.

4. Les jours de voyage pour aller au lieu de travail et pour en revenir devront être comptés pour le paiement des salaires comme journées de travail.

5. Le présent article n'aura pas pour effet d'interdire la fourniture aux travailleurs des rations alimentaires habituelles comme partie du salaire, ces rations devant être au moins équivalentes à la somme d'argent qu'elles sont censées représenter; mais aucune déduction ne devra être opérée sur le salaire, ni pour l'acquittement des impôts, ni pour la nourriture, les vêtements et le logement spéciaux qui se-

ting the periods of such labour which he has completed.

Article 13

1. The normal working hours of any person from whom forced or compulsory labour is exacted shall be the same as those prevailing in the case of voluntary labour, and the hours worked in excess of the normal working hours shall be remunerated at the rates prevailing in the case of overtime for voluntary labour.

2. A weekly day of rest shall be granted to all persons from whom forced or compulsory labour of any kind is exacted and this day shall coincide as far as possible with the day fixed by tradition or custom in the territories or regions concerned.

Article 14

1. With the exception of the forced or compulsory labour provided for in Article 10 of this Convention, forced or compulsory labour of all kinds shall be remunerated in cash at rates not less than those prevailing for similar kinds of work either in the district in which the labour is employed or in the district from which the labour is recruited, whichever may be the higher.

2. In the case of labour to which recourse is had by chiefs in the exercise of their administrative functions, payment of wages in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be introduced as soon as possible.

3. The wages shall be paid to each worker individually and not to his tribal chief or to any other authority.

4. For the purpose of payment of wages the days spent in travelling to and from the place of work shall be counted as working days.

5. Nothing in this Article shall prevent ordinary rations being given as a part of wages, such rations to be at least equivalent in value to the money payment they are taken to represent, but deductions from wages shall not be made either for the payment of taxes or for special food, clothing or accommodation supplied to a worker for the purpose of maintaining him in a fit condition to carry on his work

wanie pracy z uwzględnieniem specjalnych warunków ich pracy, ani za dostarczanie narzędzi.

Artykuł 15

1. Wszelkie ustawodawstwo obowiązujące lub mające obowiązywać na danym obszarze, a dotyczące odszkodowania za wypadki lub choroby wynikające z pracy, oraz wszelkie ustawodawstwo przewidujące odszkodowanie dla osób, które były utrzymywane przez zmarłych lub są utrzymywane przez inwalidów, powinno stosować się do osób podlegających przymusowi lub obowiązkowi pracy na takich samych warunkach jak do pracowników wolnych.

2. W każdym razie wszelka władza zatrudniająca pracownika pracą przymusową lub obowiązkową powinna ponosić obowiązek zapewnienia utrzymania tego pracownika, jeżeli wypadek lub choroba wynikająca z jego pracy czynią go całkowicie lub częściowo niezdolnym do utrzymania się samemu. Władza ta będzie miała również obowiązek zastosowania środków dla zapewnienia egzystencji każdej osoby będącej faktycznie na utrzymaniu danego pracownika w razie jego niezdolności lub śmierci wynikłych z pracy.

Artykuł 16

1. Osoby podlegające pracy przymusowej lub obowiązkowej nie powinny, oprócz wypadków wyjątkowej konieczności, być przenoszone na obszary, gdzie warunki odżywiania i klimatu tak dalece różnią się od tych, do których są one przyzwyczajone, że stanowiłoby to niebezpieczeństwo dla ich zdrowia.

2. W żadnym razie takie przeniesienie pracowników nie będzie dopuszczane, jeżeli nie zostaną ściśle zastosowane wszelkie środki w zakresie higieny i pomieszczenia, konieczne dla zainstalowania tych pracowników oraz zabezpieczenia ich zdrowia.

3. Gdy nie będzie można uniknąć takiego przeniesienia, powinno się zastosować środki dla stopniowego dostosowania pracowników do nowych warunków pożywienia i klimatu, zgodnie ze wskazówkami właściwej służby zdrowia.

4. W wypadkach gdy pracownicy ci zostali skierowani do wykonywania stałej pracy, do której nie są przyzwyczajeni, należy zastosować środki w celu zapewnienia i przystosowania ich do

ront fournis aux travailleurs pour les maintenir en état de continuer leur travail eu égard aux conditions spéciales de leur emploi, ni pour la fourniture d'outils.

Article 15

1. Toute législation concernant la réparation des accidents ou des maladies résultant du travail et toute législation prévoyant l'indemnisation des personnes à la charge de travailleurs décédés ou invalides, qui sont ou seront en vigueur sur le territoire intéressé, devront s'appliquer aux personnes assujetties au travail forcé ou obligatoire dans les mêmes conditions qu'aux travailleurs libres.

2. De toute façon, toute autorité employant un travailleur au travail forcé ou obligatoire devra avoir l'obligation d'assurer la subsistance dudit travailleur si un accident ou une maladie résultant de son travail a pour effet de le rendre totalement ou partiellement incapable de subvenir à ses besoins. Cette autorité devra également avoir l'obligation de prendre des mesures pour assurer l'entretien de toute personne effectivement à la charge dudit travailleur en cas d'incapacité ou de décès résultant du travail.

Article 16

1. Les personnes soumises au travail forcé ou obligatoire ne devront pas, sauf dans les cas de nécessité exceptionnelle, être transférées dans des régions où les conditions de nourriture et de climat seraient tellement différentes de celles auxquelles elles ont été accoutumées qu'elles offriraient un danger pour leur santé.

2. Dans aucun cas, un tel transfert de travailleurs ne sera autorisé sans que toutes les mesures d'hygiène et d'habitat qui s'imposent pour leur installation et pour la sauvegarde de leur santé n'aient été strictement appliquées.

3. Lorsqu'un tel transfert ne pourra être évité, des mesures assurant l'adaptation progressive des travailleurs aux nouvelles conditions de nourriture et de climat devront être adoptées après avis du service médical compétent.

4. Dans les cas où ces travailleurs sont appelés à exécuter un travail régulier auquel ils ne sont pas accoutumés, des mesures devront être prises pour assurer leur adaptation à ce genre

under the special conditions of any employment, or for the supply of tools.

Article 15

1. Any laws or regulations relating to workmen's compensation for accidents or sickness arising out of the employment of the worker and any laws or regulations providing compensation for the dependants of deceased or incapacitated workers which are or shall be in force in the territory concerned shall be equally applicable to persons from whom forced or compulsory labour is exacted and to voluntary workers.

2. In any case it shall be an obligation on any authority employing any worker on forced or compulsory labour to ensure the subsistence of any such worker who, by accident or sickness arising out of his employment, is rendered wholly or partially incapable of providing for himself, and to take measures to ensure the maintenance of any persons actually dependent upon such a worker in the event of his incapacity or decease arising out of his employment.

Article 16

1. Except in cases of special necessity, persons from whom forced or compulsory labour is exacted shall not be transferred to districts where the food and climate differ so considerably from those to which they have been accustomed as to endanger their health.

2. In no case shall the transfer of such workers be permitted unless all measures relating to hygiene and accommodation which are necessary to adapt such workers to the conditions and to safeguard their health can be strictly applied.

3. When such transfer cannot be avoided, measures of gradual habituation to the new conditions of diet and of climate shall be adopted on competent medical advice.

4. In cases where such workers are required to perform regular work to which they are not accustomed, measures shall be taken to ensure their habituation to it, especially as regards

tego rodzaju pracy, w szczególności jeśli chodzi o stopniowe wdrożenie się do pracy, o godziny pracy, o rozkład przerw w pracy i w razie potrzeby o poprawienie jakości lub zwiększenie racji żywnościowych.

Artykuł 17

Przed wydaniem zezwolenia na jakiegokolwiek zastosowanie pracy przymusowej lub obowiązkowej przy robotach budowlanych lub konserwacyjnych, które zmuszą pracowników do przebywania w określonych miejscach pracy przez dłuższy okres czasu, właściwe władze powinny upewnić się:

- 1) że zostały zastosowane wszelkie potrzebne środki dla zabezpieczenia higieny pracowników i zagwarantowania im koniecznej pomocy leczniczej i że w szczególności:
 - a) pracownicy ci będą poddani badaniu lekarskiemu przed rozpoczęciem pracy i będą podlegali ponownemu badaniu w określonych odstępach czasu podczas trwania zatrudnienia,
 - b) przewidziany został wystarczający personel lekarski, jak też przychodnie, izby chorych, szpitale i materiały potrzebne dla sprostania wszelkim potrzebom,
 - c) została zapewniona w sposób wystarczający należąca higiena miejsc pracy, zaprowiantowanie pracowników w wodę, środki żywnościowe, opał i sprzęt kuchenny, że została przewidziana w razie potrzeby potrzebna odzież i mieszkanie;
- 2) że zostały poczynione właściwe kroki dla zapewnienia środków utrzymania rodzinie pracownika, w szczególności przez przesyłanie jej części zarobku w sposób pewny, za zgodą lub na prośbę pracownika;
- 3) że podróże pracowników na miejsce pracy i z powrotem będą zapewnione przez administrację, na jej odpowiedzialność i na jej koszt i że administracja ułatwi te podróże używając w najszerszej mierze wszelkich rozporządzalnych środków transportowych;
- 4) że w razie choroby lub wypadku pracownika, powodujących na określony czas jego niezdolności do pracy, repatriacja pracownika odbędzie się na koszt administracji;
- 5) że każdy pracownik, który po upływie okresu swej pracy przymuso-

de travail, notamment en ce qui concerne l'entraînement progressif, les heures de travail, l'aménagement de repos intercalaires et les améliorations ou accroissements de rations alimentaires qui pourraient être nécessaires.

Article 17

Avant d'autoriser tout recours au travail forcé ou obligatoire pour des travaux de construction ou d'entretien qui obligeront les travailleurs à séjourner sur des lieux de travail pendant une période prolongée, les autorités compétentes devront s'assurer:

- 1) que toutes les mesures nécessaires ont été prises pour assurer l'hygiène des travailleurs et leur garantir les soins médicaux indispensables, et que, en particulier: a) ces travailleurs subissent un examen médical avant de commencer les travaux et de nouveaux examens à des intervalles déterminés durant la durée de l'emploi, b) il a été prévu un personnel médical suffisant ainsi que les dispensaires, infirmeries, hôpitaux et matériel nécessaires pour faire face à tous les besoins, et c) la bonne hygiène des lieux de travail, l'approvisionnement des travailleurs en eau, en vivres, en combustibles et matériel de cuisine ont été assurés d'une manière satisfaisante et des vêtements et un logement satisfaisants ont été prévus s'il est nécessaire;
- 2) que des mesures appropriées ont été prises pour assurer la subsistance de la famille du travailleur, notamment en facilitant l'envoi d'une partie du salaire à celle-ci, par un procédé sûr, avec l'assentiment ou sur la demande du travailleur;
- 3) que les voyages des travailleurs pour aller au lieu du travail et pour en revenir seront assurés par l'administration, sous sa responsabilité et à ses frais, et que l'administration facilitera ces voyages en utilisant dans la plus large mesure possible tous les moyens de transport disponibles;
- 4) que, en cas de maladie ou d'accident du travailleur entraînant une incapacité de travail d'une certaine durée, le rapatriement du travailleur sera assuré aux frais de l'administration;
- 5) que tout travailleur qui désirerait rester sur place comme travailleur li-

progressive training, the hours of work and the provision of rest intervals, and any increase or amelioration of diet which may be necessary.

Article 17

Before permitting recourse to forced or compulsory labour for works of construction or maintenance which entail the workers remaining at the workplaces for considerable periods, the competent authority shall satisfy itself—

- (1) that all necessary measures are taken to safeguard the health of the workers and to guarantee the necessary medical care, and, in particular, (a) that the workers are medically examined before commencing the work and at fixed intervals during the period of service, (b) that there is an adequate medical staff, provided with the dispensaries, infirmaries, hospitals and equipment necessary to meet all requirements, and (c) that the sanitary conditions of the workplaces, the supply of drinking water, food, fuel, and cooking utensils, and, where necessary, of housing and clothing, are satisfactory;
- (2) that definite arrangements are made to ensure the subsistence of the families of the workers, in particular by facilitating the remittance, by a safe method, of part of the wages to the family, at the request or with the consent of the workers;
- (3) that the journeys of the workers to and from the workplaces are made at the expense and under the responsibility of the administration, which shall facilitate such journeys by making the fullest use of all available means of transport;
- (4) that, in case of illness or accident causing incapacity to work of a certain duration, the worker is repatriated at the expense of the administration;
- (5) that any worker who may wish to remain as a voluntary worker at

wej lub obowiązkowej pragnąłby pozostać na miejscu jako pracownik wolny, będzie mógł to uczynić, nie tracąc przez okres dwuletni swych praw do bezpłatnej repatriacji.

Artykuł 18

1. Praca przymusowa lub obowiązkowa w celu transportu osób lub towarów, na przykład dla noszenia lub przewożenia ładunków, powinna być zniesiona w możliwie najkrótszym terminie, a do czasu tego zniesienia właściwe władze powinny wydać rozporządzenia ustalające w szczególności:

- a) obowiązek stosowania tej pracy wyłącznie dla ułatwienia przenoszenia się urzędników administracji przy spełnianiu ich czynności lub transportu materiału administracji lub w razie absolutnie nieuniknionej konieczności transportu innych osób niż urzędnicy;
- b) zobowiązanie się do używania do takich transportów wyłącznie ludzi uznanych za zdolnych fizycznie do tej pracy przez uprzednie badanie lekarskie we wszystkich wypadkach, gdy takie badanie jest możliwe; w wypadkach gdy to nie będzie możliwe, osoba zatrudniająca takich pracowników powinna się upewnić, pod własną odpowiedzialnością, że zatrudnieni pracownicy mają wymaganą sprawność fizyczną i nie cierpią na zaraźliwą chorobę;
- c) maksymalny ciężar, który mają nieść pracownicy;
- d) maksymalny dystans, jaki będą musieli przebyć ci pracownicy z miejsca ich zamieszkania;
- e) maksymalną liczbę dni w miesiącu lub w ciągu jakiegokolwiek okresu, podczas których ci pracownicy będą mogli być zwerbowani, z włączeniem do tej liczby dni drogi powrotnej;
- f) osoby, które są uprawnione do stosowania tej formy pracy przymusowej lub obowiązkowej oraz zakres, w jakim mają się prawo do niej uciekać.

2. Przy ustalaniu maksymalnych wymiarów, o których mowa pod c), d), e) poprzedniego paragrafu, właściwe władze powinny uwzględnić różne czynniki, w szczególności podatność fizyczną ludności, która ma być zwerbowana, charakter drogi, którą będzie ona musiała przebyć, jak również warunki klimatyczne.

bre, à l'expiration de sa période de travail forcé ou obligatoire, aura la faculté de le faire sans être déchu, pendant une période de deux ans, de ses droits au rapatriement gratuit.

Article 18

1. Le travail forcé ou obligatoire pour le transport de personnes ou de marchandises, par exemple pour le portage et le pagayage, devra être supprimé dans le plus bref délai possible et, en attendant cette suppression, les autorités compétentes devront édicter des règlements fixant notamment: a) l'obligation de n'utiliser ce travail que pour faciliter le déplacement de fonctionnaires de l'administration dans l'exercice de leurs fonctions, ou le transport du matériel de l'administration, ou, en cas de nécessité absolument urgente, le transport d'autres personnes que des fonctionnaires; b) l'obligation de n'employer à de tels transports que des hommes reconnus physiquement aptes à ce travail par un examen médical préalable, dans tous les cas où cet examen est possible; dans les cas où il ne sera pas possible, la personne employant cette main-d'oeuvre devra s'assurer, sous sa responsabilité, que les travailleurs employés ont l'aptitude physique requise et ne souffrent pas d'une maladie contagieuse; c) la charge maximum à porter par les travailleurs; d) le parcours maximum qui pourra être imposé à ces travailleurs du lieu de leur résidence; e) le nombre maximum de jours par mois ou par toute autre période, pendant lesquels ces travailleurs pourront être réquisitionnés, en comprenant dans ce nombre les journées du voyage de retour; f) les personnes qui sont autorisées à faire appel à cette forme de travail forcé ou obligatoire ainsi que la mesure dans laquelle elles ont le droit d'y recourir.

2. En fixant les maxima dont il est question sous les lettres c), d), e) du paragraphe précédent, les autorités compétentes devront tenir compte des divers éléments à considérer, notamment de l'aptitude physique de la population qui devra subir la réquisition, de la nature de l'itinéraire à parcourir, ainsi que des conditions climatiques.

the end of his period of forced or compulsory labour is permitted to do so without, for a period of two years, losing his right to repatriation free of expense to himself.

Article 18

1. Forced or compulsory labour for the transport of persons or goods, such as the labour of porters or boatmen, shall be abolished within the shortest possible period. Meanwhile the competent authority shall promulgate regulations determining, inter alia, (a) that such labour shall only be employed for the purpose of facilitating the movement of officials of the administration, when on duty, or for the transport of Government stores, or, in cases of very urgent necessity, the transport of persons other than officials, (b) that the workers so employed shall be medically certified to be physically fit, where medical examination is possible, and that where such medical examination is not practicable the person employing such workers shall be held responsible for ensuring that they are physically fit and not suffering from any infectious or contagious disease, (c) the maximum load which these workers may carry, (d) the maximum distance from their homes to which they may be taken, (e) the maximum number of days per month or other period for which they may be taken, including the days spent in returning to their homes, and (f) the persons entitled to demand this form of forced or compulsory labour and the extent to which they are entitled to demand it.

2. In fixing the maxima referred to under (c), (d) and (e) in the foregoing paragraph, the competent authority shall have regard to all relevant factors, including the physical development of the population from which the workers are recruited, the nature of the country through which they must travel and the climatic conditions.

3. Właściwe władze powinny ponadto zastosować odpowiednie środki, aby codzienna normalna droga tragarzy nie przekraczała odległości odpowiadającej przeciętnemu trwaniu ośmiogodzinnej dniówki, przy czym dla jej ustalenia powinno się uwzględnić nie tylko noszony ciężar i odległość do przebycia, ale również stan drogi, porę roku i wszelkie inne czynniki, które powinny być uwzględnione; gdyby zachodziła potrzeba nałożenia na tragarzy dodatkowych godzin marszu, powinny one być uwzględniane według stawek wyższych od normalnych.

Artykuł 19

1. Właściwe władze powinny zezwolić na stosowanie obowiązkowych upraw jedynie w celu zapobieżenia klęsce głodu lub braku produktów żywnościowych i to zawsze z zastrzeżeniem, że artykuły żywnościowe lub produkty tak otrzymane pozostaną własnością jednostek lub społeczności, która je wyprodukowała.

2. W wypadkach gdy produkcja zorganizowana jest zgodnie z prawem i zwyczajem na podstawie pracy wspólnoty i gdy produkty lub zyski ze sprzedaży tych produktów pozostają własnością ogółu, niniejszy artykuł nie będzie mógł pociągnąć za sobą zniesienia dla członków społeczności obowiązku wywiązywania się z pracy tak nałożonej.

Artykuł 20

Ustawodawstwa przewidujące zbiorową karę w stosunku do całej społeczności za przewinienia popełnione przez niektórych z jego członków nie powinny obejmować, jako jednej z form kary, pracy przymusowej lub obowiązkowej tej społeczności.

Artykuł 21

Nie będzie stosowana praca przymusowa lub obowiązkowa dla wykonywania prac podziemnych w kopalniach.

Artykuł 22

Sprawozdania roczne, jakie Członkowie ratyfikujący niniejszą konwencję zobowiązują się składać Międzynarodowemu Biuru Pracy, zgodnie z postanowieniami artykułu 22 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, o środkach przez nich zastosowanych dla wykonania postanowień niniejszej konwencji, powinny zawierać możliwie kompletne informacje w odniesie-

3. Les autorités compétentes devront, en outre, prendre des dispositions pour que le trajet quotidien normal des porteurs ne dépasse pas une distance correspondant à la durée moyenne d'une journée de travail de huit heures, étant entendu que, pour la déterminer on devra tenir compte non seulement de la charge à porter et de la distance à parcourir, mais encore de l'état de la route, de l'époque de l'année et de tous autres éléments à considérer; s'il était nécessaire d'imposer aux porteurs des heures de marche supplémentaires, celles-ci devront être rémunérées à des taux plus élevés que les taux normaux.

Article 19

1. Les autorités compétentes ne devront autoriser le recours aux cultures obligatoires que dans le but de prévenir la famine ou une disette de produits alimentaires et toujours sous la réserve que les denrées ou les produits ainsi obtenus devront rester la propriété des individus ou de la collectivité qui les auront produits.

2. Le présent article ne devra pas avoir pour effet, lorsque la production se trouve organisée suivant la loi et la coutume, sur une base communale et lorsque les produits ou les bénéfices provenant de la vente de ces produits restent la propriété de la collectivité, de supprimer l'obligation pour les membres de la collectivité de s'acquitter du travail ainsi imposé.

Article 20

Les législations prévoyant une répression collective applicable à une collectivité entière pour des délits commis par quelques-uns de ses membres ne devront pas comporter le travail forcé ou obligatoire pour une collectivité comme une des méthodes de répression.

Article 21

Il ne sera pas fait appel au travail forcé ou obligatoire pour les travaux souterrains à exécuter dans les mines.

Article 22

Les rapports annuels que les Membres qui ratifient la présente convention s'engagent à présenter au Bureau international du Travail, conformément aux dispositions de l'article 22 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, sur les mesures prises par eux pour donner effet aux dispositions de la présente convention, devront contenir des informations aussi

3. The competent authority shall further provide that the normal daily journey of such workers shall not exceed a distance corresponding to an average working day of eight hours, it being understood that account shall be taken not only of the weight to be carried and the distance to be covered, but also of the nature of the road, the season and all other relevant factors, and that, where hours of journey are exacted, they shall be remunerated at rates higher than the normal rates.

Article 19

1. The competent authority shall only authorise recourse to compulsory cultivation as a method of precaution against famine or a deficiency of food supplies and always under the condition that the food or produce shall remain the property of the individuals or the community producing it.

2. Nothing in this Article shall be construed as abrogating the obligation on members of a community, where production is organised on a communal basis by virtue of law or custom and where the produce or any profit accruing from the sale thereof remain the property of the community, to perform the work demanded by the community by virtue of law or custom.

Article 20

Collective punishment laws under which a community may be punished for crimes committed by any of its members shall not contain provisions for forced or compulsory labour by the community as one of the methods of punishment.

Article 21

Forced or compulsory labour shall not be used for work underground in mines.

Article 22

The annual reports that Members which ratify this Convention agree to make to the International Labour Office, pursuant to the provisions of Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, on the measures they have taken to give effect to the provisions of this Convention, shall contain as full information as possible, in respect of each territory concerned,

niu do każdego wchodzącego w grę obszaru, co do zakresu, w jakim zastosowano na tym obszarze pracę przymusową lub obowiązkową, jak też co do punktów następujących: cele, dla jakich tę pracę wykonywano; stopa chorobowości i śmiertelności; czas pracy; metody wypłaty płac i stawki płac oraz wszelkie inne potrzebne informacje.

Artykuł 23

1. Dla wykonania postanowień niniejszej konwencji właściwe władze powinny wydać specjalną szczegółową regulację o stosowaniu pracy przymusowej lub obowiązkowej.

2. Regulacja ta powinna zawierać, między innymi, przepisy zezwalające każdej osobie podlegającej pracy przymusowej lub obowiązkowej na składanie władzom wszelkich reklamacji dotyczących jej warunków pracy i dających gwarancję, że reklamacje te zostaną rozpatrzone i wzięte pod uwagę.

Artykuł 24

We wszystkich przypadkach powinny być zastosowane odpowiednie środki dla zapewnienia ścisłego wykonywania przepisów dotyczących stosowania pracy przymusowej lub obowiązkowej, a to w drodze bądź rozciągnięcia na tę pracę uprawnień wszelkiego już istniejącego organu inspekcji dla nadzorowania pracy wolnej, bądź wszelkiego innego odpowiedniego systemu. Należy również przedsięwziąć środki, aby te przepisy były podawane do wiadomości osób podlegających pracy przymusowej lub obowiązkowej.

Artykuł 25

Fakt nieprzerwanego wymuszania pracy przymusowej lub obowiązkowej będzie podlegał sankcjom karnym, a każdy Członek ratyfikujący niniejszą konwencję będzie obowiązany do upewnienia się, że sankcje nakładane ustawowo są rzeczywiście skuteczne i ściśle stosowane.

Artykuł 26

1. Każdy Członek Międzynarodowej Organizacji Pracy, który ratyfikuje niniejszą konwencję, zobowiązuje się do stosowania jej do obszarów, podległych jego suwerenności, jurysdykcji, ochronie, zwierzchnictwa, opiece lub władzy, w granicach, w jakich ma prawo podejmować zobowiązania dotyczące wewnętrznej kompetencji. Jed-

complètes que possible, pour chaque territoire intéressé, sur la mesure dans laquelle il aura été fait appel au travail forcé ou obligatoire dans ce territoire, ainsi que sur les points suivants: fins auxquelles ce travail aura été effectué; taux de morbidité et de mortalité; heures de travail; méthodes de paiement des salaires et taux de ces derniers; ainsi que tous autres renseignements pertinents.

Article 23

1. Pour donner effet aux dispositions de la présente convention, les autorités compétentes devront promulguer une réglementation complète et précise sur l'emploi du travail forcé ou obligatoire.

2. Cette réglementation devra comporter, notamment, des règles permettant à chaque personne assujettie au travail forcé ou obligatoire de présenter aux autorités toutes réclamations relatives aux conditions de travail qui lui sont faites et lui donnant des garanties que ces réclamations seront examinées et prises en considération.

Article 24

Des mesures appropriées devront être prises dans tous les cas pour assurer la stricte application des règlements concernant l'emploi du travail forcé ou obligatoire, soit par l'extension au travail forcé ou obligatoire des attributions de tout organisme d'inspection déjà créé pour la surveillance du travail libre, soit par tout autre système convenable. Des mesures devront également être prises pour que ces règlements soient portés à la connaissance des personnes assujetties au travail forcé ou obligatoire.

Article 25

Le fait d'exiger illégalement du travail forcé ou obligatoire sera passible de sanctions pénales et tout Membre ratifiant la présente convention aura l'obligation de s'assurer que les sanctions imposées par la loi sont réellement efficaces et strictement appliquées.

Article 26

1. Tout Membre de l'Organisation internationale du Travail qui ratifie la présente convention s'engage à l'appliquer aux territoires soumis à sa souveraineté, juridiction, protection, suzeraineté, tutelle ou autorité, dans la mesure où il a le droit de souscrire des obligations touchant à des questions de juridiction intérieure. Toute-

regarding the extent to which recourse has been had to forced or compulsory labour in that territory, the purposes for which it has been employed, the sickness and death rates, hours of work, methods of payment of wages and rates of wages, and any other relevant information.

Article 23

1. To give effect to the provisions of this Convention the competent authority shall issue complete and precise regulations governing the use of forced or compulsory labour.

2. These regulations shall contain, inter alia, rules permitting any person from whom forced or compulsory labour is exacted to forward all complaints relative to the conditions of labour to the authorities and ensuring that such complaints will be examined and taken into consideration.

Article 24

Adequate measures shall in all cases be taken to ensure that the regulations governing the employment of forced or compulsory labour are strictly applied, either by extending the duties of any existing labour inspectorate which has been established for the inspection of voluntary labour to cover the inspection of forced or compulsory labour or in some other appropriate manner. Measures shall also be taken to ensure that the regulations are brought to the knowledge of persons from whom such labour is exacted.

Article 25

The illegal exaction of forced or compulsory labour shall be punishable as a penal offence, and it shall be an obligation on any Member ratifying this Convention to ensure that the penalties imposed by law are really adequate and are strictly enforced.

Article 26

1. Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to apply it to the territories placed under its sovereignty, jurisdiction, protection, suzerainty, tutelage or authority, so far as it has the right to accept obligations affecting matters of internal jurisdiction; provided that, if such Member

nakże, jeżeli ten Członek pragnie korzystać z postanowień artykułu 35 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, powinien dołączyć do swej ratyfikacji oświadczenie informujące:

- 1) o obszarach, na których zamierza stosować w całości postanowienia niniejszej konwencji;
- 2) o obszarach, na których zamierza stosować postanowienia niniejszej konwencji ze zmianami i na czym te zmiany polegają;
- 3) o obszarach, co do których zastrzeżę sobie decyzję na później.

2. Wymienione oświadczenie będzie uważane za część składową ratyfikacji i będzie pociągało identyczne z nią skutki. Każdy Członek, który złoży takie oświadczenie, będzie miał możność odwołania w drodze nowego oświadczenia całości lub części zastrzeżeń zgłoszonych w swym poprzednim oświadczeniu zgodnie z postanowieniami ustępów 2 i 3.

Artykuł 27

Formalne ratyfikacje niniejszej konwencji w warunkach przewidzianych przez Konstytucję Międzynarodowej Organizacji Pracy zostaną przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy do zarejestrowania.

Artykuł 28

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których ratyfikacja została zarejestrowana w Międzynarodowym Biurze Pracy.

2. Wejdzie ona w życie w dwanaście miesięcy po zarejestrowaniu ratyfikacji dwóch Członków przez Dyrektora Generalnego.

3. W następstwie konwencji ta wejdzie w życie dla każdego Członka w dwanaście miesięcy od daty, w której została zarejestrowana jego ratyfikacja.

Artykuł 29

Gdy ratyfikacje dwóch Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy zostaną zarejestrowane w Międzynarodowym Biurze Pracy, Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zakomunikuje ten fakt wszystkim Członkom Międzynarodowej Organizacji Pracy. Zakomunikuje on im rów-

fois, si ce Membre veut se prévaloir des dispositions de l'article 35 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, il devra accompagner sa ratification d'une déclaration faisant connaître:

- 1) les territoires dans lesquels il entend appliquer intégralement les dispositions de la présente convention;
- 2) les territoires dans lesquels il entend appliquer les dispositions de la présente convention avec des modifications et en quoi consistent lesdites modifications;
- 3) les territoires pour lesquels il réserve sa décision.

2. La déclaration susmentionnée sera réputée partie intégrante de la ratification et portera des effets identiques. Tout Membre qui formulera une telle déclaration aura la faculté de renoncer, par une nouvelle déclaration, à tout ou partie des réserves contenues, en vertu des alinéas 2 et 3 ci-dessus, dans sa déclaration antérieure.

Article 27

Les ratifications officielles de la présente convention dans les conditions établies par la Constitution de l'Organisation internationale du Travail seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 28

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée au Bureau international du Travail.

2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.

3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 29

Aussitôt que les ratifications de deux Membres de l'Organisation internationale du Travail auront été enregistrées au Bureau international du Travail, le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera ce fait à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail. Il leur notifiera

may desire to take advantage of the provisions of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation, it shall append to its ratification a declaration stating—

- (1) the territories to which it intends to apply the provisions of this Convention without modification;
- (2) the territories to which it intends to apply the provisions of this Convention with modifications, together with details of the said modifications;
- (3) the territories in respect of which it reserves its decision.

2. The aforesaid declaration shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification. It shall be open to any Member, by a subsequent declaration, to cancel in whole or in part the reservations made, in pursuance of the provisions of subparagraphs (2) and (3) of this Article, in the original declaration.

Article 27

The formal ratifications of this Convention under the conditions set forth in the Constitution of the International Labour Organisation shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 28

1. This Convention shall be binding only upon those Members whose ratifications have been registered with the International Labour Office.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which the ratification has been registered.

Article 29

As soon as the ratifications of two Members of the International Labour Organisation have been registered with the International Labour Office, the Director-General of the International Labour Office shall so notify all the Members of the International Labour Organisation. He shall likewise notify them

niez zarejestrowanie ratyfikacji, które mu zostaną przesłane następnie przez wszystkich innych Członków Organizacji.

Artykuł 30

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięcioletniego okresu od daty pierwotnego wejścia jej w życie aktem przesłanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przezeń zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabierze mocy dopiero w rok po jego zarejestrowaniu w Międzynarodowym Biurze Pracy.

2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, a który w terminie rocznym po upływie dziesięcioletniego okresu wymienionego w poprzednim paragrafie nie zrobi użytku z możliwości wypowiedzenia przewidzianego przez niniejszy artykuł, będzie związany na nowy okres pięcioletni, a w następstwie będzie mógł wypowiedzieć niniejszą konwencję po upływie każdego pięcioletniego okresu w warunkach przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł 31

Po upływie każdego okresu pięcioletniego poczynszy od wejścia w życie niniejszej konwencji Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy powinna przedstawić Konferencji Ogólnej sprawozdanie o stosowaniu niniejszej konwencji i postawić, czy należy wnieść na porządek obrad Konferencji sprawę jej całkowitej lub częściowej rewizji.

Artykuł 32

1. W razie gdyby Konferencja Ogólna przyjęła nową konwencję stanowiącą rewizję niniejszej konwencji w całości lub częściowo, ratyfikacja przez Członka nowej konwencji zrewidowanej pociągnęłaby za sobą z samego prawa wypowiedzenie niniejszej konwencji bez żadnego warunku co do terminu i bez względu na postanowienia artykułu 30, z zastrzeżeniem, że nowa konwencja zrewidowana weszła już w życie.

2. Poczynszy od daty wejścia w życie nowej konwencji zrewidowanej niniejsza konwencja przestałaby być otwarta do ratyfikacji Członków.

3. Niniejsza konwencja pozostałaby jednakże w mocy co do formy i co do treści, dla Członków, którzy ją ratyfi-

également l'enregistrement des ratifications qui lui seront ultérieurement communiquées par tous autres Membres de l'Organisation.

Article 30

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail, et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée au Bureau international du Travail.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article, sera lié pour une nouvelle période de cinq années, et par la suite pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de cinq années dans les conditions prévues au présent article.

Article 31

À l'expiration de chaque période de cinq années à compter de l'entrée en vigueur de la présente convention, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

Article 32

1. Au cas où la Conférence générale adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente convention, la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit dénonciation de la présente convention sans condition de délai, nonobstant l'article 30 ci-dessus, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur.

2. À partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

3. La présente convention demeurerait toutefois en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui

of the registration of ratifications which may be communicated subsequently by other Members of the Organisation.

Article 30

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered with the International Labour Office.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of five years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of five years under the terms provided for in this Article.

Article 31

At the expiration of each period of five years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 32

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve denunciation of this Convention without any requirement of delay, notwithstanding the provisions of Article 30 above, and when the new revising Convention shall have come into force.

2. As from the date of the coming into force of the new revising Convention, the present Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

3. Nevertheless, this Convention shall remain in force in its actual form and content for those Members which

kowali, a którzy by nie ratyfikowali
nowej konwencji przewidzianej.

Artykuł 33

Teksty francuski i angielski niniej-
szej konwencji są jednakowo miarodajne.

l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient
pas la nouvelle convention portant
révision.

Article 33

Les textes français et anglais de la
présente convention feront loi l'un et
l'autre.

have ratified it but have not ratified
the revising Convention.

Article 33

The French and English texts of this
Convention shall both be authentic.